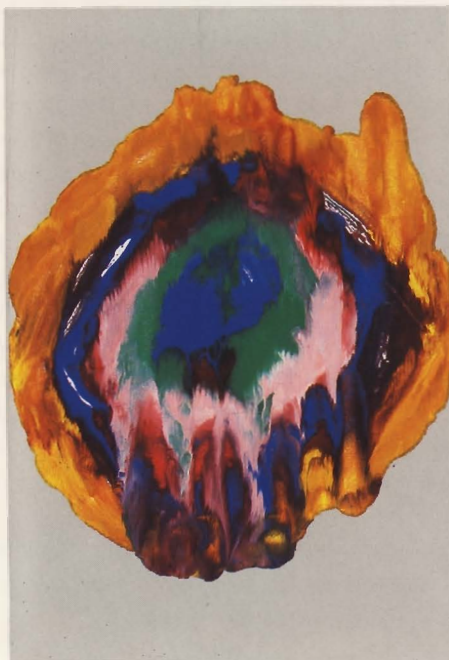

Kleur – vorm – textuur

De kinderen leren over kleurvlakken met verschillende textuur; experiment in vorm, gemengde druktechnieken

Kleurexperiment, 6 jaar

Reuzeknoop, 6 jaar

onderwerp

een reuzeknoop

techniek

sjabloneren,
tamponneren,
afdrukken, glasplaat
of stevig plastic,
plakkaatverf of
drukinkt, bladeren,
gras, veren, touw,
propjes papier

formaat

naar keuze, wit of
gekleurd papier

Toelichting

Teneinde de oneindige variëteit van kleur op een speelse manier te laten ervaren gaat aan deze les een (vrijblijvend) experimenteel onderzoek vooraf. Het laat zien hoe kleuren zich mengen, in elkaar overlopen en onder speciale omstandigheden vreemde stukturen en texturen veroorzaken. Een dergelijk experiment moet niet te veel doelgerichtheid bevatten: de kinderen zijn inventief genoeg om naar hartelust van alles met kleur en het materiaal uit te halen. In dit stadium kunnen allerlei zaken aan de orde komen, zoals de wijze van verf opbrengen (druppelen, gieten, spatten) en het toepassen van verschillende middelen: vloeibare zeep, mengen met ecoline of terpentijn, kaarsvet e.d.

Na deze experimenteerfase krijgt de opdracht een doelgericht karakter. Er worden losse afdrukken van voorwerpen gemaakt (bijvoorbeeld van bladeren) om er vervolgens een kleurrijke compositie van te maken. Hierbij wordt geprofiteerd van wat er in de voorbereidende activiteiten te zien was. Het is een echte doe-les, dat wil zeggen dat de werkstukken door de veelheid van afdrukken pas interessant worden. De afdrukken met de verschillende kleuren, dikke en dunne verf of drukinkt worden naast en over elkaar geplaatst.

Begeleiding

Afhankelijk van de keuze van het afdruk materiaal, bedenken we de onderwerpen. Bij kluwen touw levert herhaling een soort reuzeknoop op, met bladeren ontstaat een wonderlijk boeket, met veren bijvoorbeeld een vuurvogel, enz. Voorafgaande aan de eigenlijke tekening demonstreren we hoe verf (of inkt) afdruckt. Op een glasplaat of dik stuk plastic brengen we verf aan. Dik of dun, verschillende kleuren, verschillende vormen. Door er een tekenpapier op te leggen en aan te drukken (eventueel licht te verschuiven of te draaien) maken we een aantal afdrucken. Het resultaat wordt door de kinderen goed bekeken, waarna ze zelf een paar afdrucken maken. Alles wordt schoongemaakt en we demonstreren de afdrucken van bladeren, lapjes stof of propjes papier. Bepaalde materialen worden voorzien van verf of drukinkt (kwast of roller). We moeten een paar keer voordoen hoe bijvoorbeeld een boomblad zwak, matig of heel duidelijk afgedrukt kan worden, al naar gelang de druk die erop wordt uitgeoefend. Vervolgens maken de kinderen allerlei afdrucken. Ze kunnen de afdrucken los naast elkaar plaatsen of over elkaar heen. Daarna, als de verf droog is, worden de delen uitgeknipt en tot één geheel gecomponeerd. Uiteraard kan na enige oefening ook een compleet werkstuk gemaakt worden, zonder montage van losse afdrucken.

onderwerp

zeilbootjes

techniek

monotype

formaat

25 x 32 cm

Andere opdracht

Bij het afdrucken ontstaan vaak oppervlakte-effecten, zgn. texturen die met schilderen niet haalbaar of zelfs helemaal niet te maken zijn. De techniek is als volgt: een niet absorberend plaatje (glas, plastic, zink, formica of iets dergelijks) wordt met een linoroller en enkele kleuren blockprint (op waterbasis!) ingerold. We kiezen om te beginnen een eenvoudig onderwerp, bijvoorbeeld (zeil)bootjes op de plas. Met een paletmes of ijslollyhoutje mengen we een paar kleuren direkt op de plaat, uitrollen en klaar (niet te dun opbrengen). Dit kan bijvoorbeeld in horizontale stroken, van boven naar onder, met drie (meng)kleuren voor de lucht, het water en de oever. In deze met drie kleuren ingerolde plaat gaan we van alles doen: stukjes papier erin leggen (bootjes), met een lapje gedeeltes doorvegen en/of wegpoetsen, met de achterkant van de kwast tekenen, enz.

Het maken van een afdruck gaat vervolgens met de hand (stevig wrijven) of met een schone roller. Als het proces te lang duurt en de inkt daardoor te droog wordt, kan ook met enigszins vochtig (niet nat!) papier gedrukt worden. Een tweede afdruck van dezelfde plaat

is met zo'n vochtig papier soms erg aardig, bijvoorbeeld nadat eerst de papiervormpjes van de bootjes zijn weggenomen (zie ill. b).

Zeilbootjes, 6 jaar

a

b